

*Богдан ПИЦ,
м. Дрогобич*

ДЕКІЛЬКА ШТРИХІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАЯНІСТІВ-АКОРДЕОНІСТІВ МУЗИЧНО- ПЕДАГОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Так склалося, що вокально-хоровий жанр на Дрогобиччині здавна розвивався найактивніше. Однак в останнє десятиліття активізувалася й інструментальна музика, особливо її баянно-акордеонна гілка. Тут функціонують баянно-акордеонні осередки у двох музичних школах, музичному училищі та на музично-педагогічному факультеті університету. Далеко за межами Львівщини відомі імена дрогобичан як виконавців, так і педагогів: Е. Мантулева, Р. Пукаса, М. Мамайчука, Р. Сороки, В. Чумака та С. Максимова («Прикарпатський дует баяністів»), А. Далекого, С. Процика, І. Сирватка, Р. Кіци, Р. Ілика та багатьох інших. Серед баяністів-науковців – кандидати педагогічних наук Є. Марченко, І. Фрайт, А. Душний, В. Салій, магістри В. Шафета та Л. Мартинів, а серед молодих, але вже відомих – лауреати міжнародних конкурсів Ю. Чумак, О. Волянський, Р. Стахнів, В. Мицак. І, як наслідок їх роботи, в Дрогобичі щорічно відбуваються Всеукраїнські та міжнародні конкурси баяністів-акордеоністів, а на Всеукраїнських наукових конференціях обґрунтовується новий термін – «Дрогобицька баянно-акордеонна виконавсько-педагогічна школа».

Початок 2013/2014 навчального року розпочався активним рухом баяністів-акордеоністів музично-педагогічного факультету Франкового університету у бік мистецького світу Європи – участь у конкурсах та фестивалях у Болгарії та Латвії, робота в складі журі престижного мистецького форуму в Італії.

Відтак, з 22 по 26 серпня 2013 року на «Золотих пісках» у м. Варна (Болгарія) відбувся II-й міжнародний дитячо-юнацький фестиваль-конкурс мистецтв «Світ, мистецтво і море». На цьому мистецькому дійстві Дрогобич був представлений студенткою педуніверситету Ганною Савчин (клас доцента Андрія Душного). У номінації «інструментальний жанр (акордеон)» вона здобула III-ю премію та звання «лауреата».

Цьогорічний конкурс у Болгарії репрезентували учасники з Росії, Латвії, Словачії, Болгарії та України в інструментальному, вокальному,

© Пиц Б. Декілька штрихів діяльності баяністів-акордеоністів музично-педагогічного факультету

хореографічному та цирковому жанрах. Очільником журі виступила професор Йордана Недельчева (м. Варна, Болгарія). До складу журі увійшли: Раїса Ігнатєва (м. Орлов, Росія), Людмила Чеснейшая (м. Запоріжжя, Україна), Світлана Маханчук (м. Тернопіль, Україна), Георгі Харізанов, Кремена Матева, Павлінка Тодорова, Марія Чіпріянова, Румина Пенчева (м. Варна, Болгарія). Конкурентами нашої виконавиці виступили солісти-інструменталісти із різних мистецьких вузів і зокрема – Національної музичної академії України імені Петра Чайковського.

Наступним кроком стало відрядження кандидата педагогічних наук, доцента кафедри народних музичних інструментів та вокалу Андрія Душного до Італії. Там, з 25 по 30 вересня у м. Ланчіано проходив XXIII-й міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «Cita di Lanciano», організатором та президентом якого вже багато років є відомий композитор, баяніст та диригент, заслужений діяч мистецтв України Володимир Зубицький. Варто нагадати, маестро, починаючи з 2010 року, очолює також журі дрогобицького конкурсу «Perpetuum mobile», який відбувається на базі музично-педагогічного факультету педуніверситету. Впроваджена спільна відзнака (диплом) від організаторів обох конкурсів для переможців дрогобицького конкурсу, відкриває можливість найкращим випробувати себе у міжнародному змаганні баяністів-акордеоністів у м. Ланчіано.

Конкурс «Премія Ланчіано» – один з престижних мистецьких форумів Європи, сюди з'їжджаються представники як Італії, так і України, Росії, Китаю, Казахстану, Польщі, Литви, Словачії, Угорщини, Чехії, Німеччини, Ізраїлю, Австрії та ін. країн. Відтак, за звання лауреата 2013 року змагалися більше 100 солістів (у вікових категоріях до 12 р., 13-15 р., до 18 р., до 41 р., «ветерани», «вар'єте», «концертисти») та понад 30 колективів (малих та великих форм, однорідного та мішаного складу), серед яких – оркестр народних інструментів Белгородської обласної філармонії (Росія), який супроводжував «концертистів» у третьому турі конкурсних прослуховувань.

До складу журі були запрошені відомі виконавці, педагоги, композитори, керівники навчальних закладів, організатори мистецького життя серед яких: Володимир Зубицький (заслужений діяч мистецтв України, композитор, голова журі), Микола Петрук (Чехія, баяніст-виконавець), Володимир Соколов (ректор Петрозаводської консерваторії, професор, Росія), Мілко Патаріні (директор акордеонної фабрики, Італія), Олег Шаров (професор, завідувач кафедри баяна та акордеона Санкт-Петербурзької консерваторії, заслужений артист Росії, Росія), Анатолій Гайсін (професор кафедри баяна Алма-Атинської консервато-

рії, заслужений артист Казахстану, Казахстан), Йовіч Джорджевіч (професор Венської консерваторії, Австрія), Володимир Грачов (заслужений артист Башкортостану, професор Саратовської консерваторії, Росія) та Борис Арон (заслужений артист Росії, професор Саратовської консерваторії, Росія), Володимир Чернявський (ректор Краснодарської консерваторії, професор, композитор, Росія), Павло Дияк (виконавець-баяніст, викладач мистецьких навчальних закладів Кракова, Польща), Ігор Демєнів (викладач акордеона у м. Татабанья, Чехія), Річард Свічкевічус (професор музичної академії у Вільнюсі, Латвія), Зауре Смакова (професор, завідувач кафедри баяна Алма-Атинської консерваторії, Казахстан) та ін.; Україну у цьому поважному журі представили Вадим Скрипниченко (кандидат педагогічних наук, старший викладач Інститут мистецтв НПУ ім. М. Драгоманова, Київ), Андрій Душний (кандидат педагогічних наук, доцент ДДПУ ім. І. Франка, Дрогобич), Валерій Ткачук (директор ДМШ № 2, Тернопіль), Сергій Пелюк (директор Запорізького музучилища).

В подальшому дрогобичани заявили про себе у м. Даугавпілс (Латвія), де з 23 по 26 жовтня відбувся XIII-й міжнародний фестиваль акордеонної музики «Даугавпілс–2013». В його рамках відбувся VIII-й міжнародний конкурс молодих акордеоністів імені Валерія Ходукіна.

Наш університет на фестивалній програмі представляли студенти баяністи-акордеоністи музично-педагогічного факультету Ганна Савчин та Тарас Собіль на чолі із своїм наставником Андрієм Душним, який, на запрошення оргкомітету, очолив журі. До складу журі також увійшли Павілас Велаксис (викладач Каунаського відділення Литовської академії музики і театру, Литва) та Тетяна Саратова (диригент Даугавпілського оркестру акордеоністів, організатор конкурсу та фестивалю, Латвія).

У конкурсі та фестивалі змагалися представники Латвії, Литви, Білорусі, України та Росії у сольному та ансамблевому виконавстві. Низка концертів супроводжувалася оркестром акордеоністів м. Даугавпілс під керуванням Тетяни Саратової. В рамках конкурсу відбулися методичні семінари-практикуми, які провели Андрій Душний (Україна), Євгеній Петров (Росія), Юрій Пешков (Латвія), Людмила Слєконіте (Литва).

Фестивальний виступ у камерному жанрі представили Ганна Савчин та Тарас Собіль (Дрогобич, Україна), камерний ансамбль із Даугавпілського університету, тріо «Мілонга», Крістарс Гітнерс, Саманта Чіпінська, Маріс Розенфельд, інструментальне тріо «Контрасти» (Латвія), ансамбль гармоністів (Вітебськ, Білорусія) та ін. В рамках фестивалній програми відбувся творчий вечір легендарного латвійського композитора та педагога Юрія Пешкова, концерт дуету акордеоністів Світлана Ставіцька – Володимир Ушаков та групи «Quintet of Four» (Санкт-

Петербург, Росія), Владіміра Карніцького (Вільнюс, Латвія). За підсумками фестивалю кращі виконавці, серед яких і дрогобичани, були відзначені дипломами.

Водночас, доцент Андрій Душний (у супроводі своїх вихованців) провів низку лекцій-практикумів та майстер-класів у Даугавпілському університеті й Науенській музичній та художній школі. Також наші митці виступили у прямому ефірі на місцевому радіо SWH+.

Варто пригадати, – творча співпраця із університетом м. Даугавпілс розпочалася ще у 70-х роках ХХ століття, коли стало модним зав'язувати дружні контакти із закладами «братніх» республік – тоді наші навчальні заклади активно обмінювалися студентськими художніми колективами, спортивними командами, вивчали прогресивний педагогічний досвід, влаштовували спільні наукові конференції. Співпраця відновилася 2011 року, коли прибалтійські акордеоністи приїхали до Дрогобича на конкурс «Perpetuum mobile», де, продемонструвавши відмінний результат, завоювали призові місця. Водночас латвійці були вражені нашими контрастами: з одного боку – жахливі дороги, з іншого – європейський рівень конкурсу, високий кількісний та якісний показник учасників та журі, низка супроводжуваних високохудожніх заходів у рамках конкурсу. Яскраві враження від Дрогобича і сприяли продовженню взаємно-творчого обміну досвідом, методиками, здобутками та планами подальшої мистецької та наукової діяльності.

Отже, баянно-акордеонний осередок музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, виховуючи майбутніх фахівців-музикантів, активно прививає талановитій молоді необхідні професійні якості як через навчальний процес, так і через музично-виконавську діяльність; розширює науково-мистецькі контакти між навчальними закладами та центрами культури України та зарубіжжя, гідно представляючи Франковий ВНЗ на міжнародній сцені.

Статтю подано до редакції 26.10.2013 р.